

NASLOV—ADDRESS:

Glasilo K. S. K. Jednote

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

Telephone: HENDERSON 2912

KUPUJTE
OBRAMBNE
BONDE

GLASILOKSK. JEDNOTE

OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

ST. 50 — NO. 50

CLEVELAND, O. 17. DECEMBER (DECEMBER) 1941

VOLUME XXVII. — LETO XXVII.

In Njegovi Ga niso sprejeli . . .

NOČ vseh noči. Zadnja adventna noč. Južno od prenapelnjenega, nemirnega mesta se razprostirajo pašniki Beth-Sahur, kjer je imel nekdaj Booz svoja pšenična in ržena polja, kjer je Ruta, Moabitija, nabirala klasje in kjer veden cingljajo zvonci pašoče se živine, odmeva meketanje ovac in jagnjet, kjer pastirji tekmujejo na piščalki s petjem drobnih ptičic.

Večerni mrak in praznični molk sta zagrnila poljane. Najgloblji molk je objel okolico špilje pri Abrahamovem hrastu. Veter zadržuje svoj duh, studeneč ūmljanje svojih valčkov, drevesa šum svojega listja.

Da, ta ubogi hlevec, ki služi ob slabem vremenu živini za stajo, je v tej noči središče vsega sveta?

Ali ne igra nadzemski sijaj okoli njega? Ali ne bleše snežnobela angelska krila iz teme?

Ali mar ni hrepenenje tisočletij zdrnilo pred hlevčkom na kolena in kliče zdaj: "Gospod, pošli nam, ki si ga obljudil poslati, da utešiš naše hrepene!

Pa tudi vso naravo prešinja nemirno pričakovanje . . . Morda je narava bolj rahločutna kot zakrnjena človeška srca. Terebinte, jerebice in siko more si ne upajo zamigati z vejicami; tisočletni Abrahamov hrast, ki je videl prihajati in odhajati rod za rodom in je videl Izraelovo srečo in nesrečo, se je stresel in skrivenostno šepetajo njegovi vrhovi.

Noben vetrič se ne gane. Noč zadržuje sapo in čaka na največji čudež vseh časov.

In ko pride polnočni čas, se zgodi skrivenost, neizrekljiva in ves svet obsegajoča, ves svet odrešujoča.

Tiha noč, sveta noč, blažena noč . . .

V hlevku kleči Devica-Mati in zavija v plenice novorojenjo dete, božje Dete. "Luč, ki je prišla, da razsvetli ljudstvo, ki sedi v temi in senci smrti."

Ali se ni razveselil svet? Ali ne prihaja ljudstvo, da počaste Odrešenika in se mu poklonijo, Kralju vesoljstva? — Ne — luč je svetila v temi, a tema je ni razumela. V tej najsvetješi noči so v oblijedjenem mestu nemoteno spali dalje, ali so še sedeli pri bogatih pojedinačih ter se naslajali ob vinu, psem in plesu, ali so hodili svoja nočna grešna pota dalje, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. In drugi dan so hodili dalje in živeli v delu in vsakdanjih skrbih, kakor vse druge dni. Nihče se ni brigal za novorojenega otroka; za to ni bilo časa.

"V svojo lastnino je prišel, a njegovi ga niso sprejeli."

Ali ni bil to znak vsega njegovega življenja? Niti doma v Nazaretu ni prišel na svet; na potovanju kot tujec, kot otrok potujočih staršev, izven človeških bivališč.

In nekaj tednov potem mora novorojenček s starši bežati vnoči v tujino, daljno neznan, pogansko deželo. Kako tr-

da in grenka so bila leta v sončnem mestu Hellopolis, leta begrundcev, polna grenkega domotoča!

Po letih se družinica vrača v domovino. Tiho in nepoznano življenje, polno odpovedi in trdrega dela preživlja deček Jezus. Nihče razen Matere in Jožefa ne ve za njegovo božje poslanstvo; saj bi ga bili morda že takrat zavrnili.

In ko je začel svojo učeniško pot, se je vnoči slišalo o njem: "Njegovi ga niso sprejeli!"

Nazarenčani so se zasmehljivo smehljali: "Kaj ni tesarjev sin?" In oni iz drugih mest so izpraševali: "Kaj more iz Nazareta dobrega priti?"

Trine mirne trpljenja polna leta so bila to! Nikjer doma, vedno na poti iz kraja v kraj; skozi puščave in doline, preko hribov in gora, čez reke in jezerata, v Tiberiji in Kafarnavanu, v marmornatih preddvrih jeruzalemskega templja, v sinagogah manjših mest, v predmestjih, na poljih in travnikih: povsod hodi, uči in dobrote deli!

Niti ob smrtni urri nima doma; kakor bi ga zemlja ne mala, ljudstvo suvalo od sebe in svojci mu ne morejo zatisniti trudnih oči. Res je prišel k svojim, ki ga niso sprejeli!

Ali ga pa to morda nibolelo? O pač; saj je imel človeško čuteče srce. Morda je bila to ena izmed največjih notranjih bolesti, ki jih je brez vsake tožbe prenašal. Le enkrat je iz njegovih ust prišla bridka pritožba: "Lisice imajo brloge in ptice gnezda; sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil." Dokaz, da ga njegovi res niso sprejeli!

* * *

Moj neznani brat, ki si ob nobenem ognjišču ne moreš ogreti rok in srca; moja samotna sestra, ki zagrenjena sediš v mrzli sobici — ko si to božično premišljevanje do sem precitala, ti je omahnila roka in si se zamislila v nekaj te je zagrabilo v grlu in solze so ti stopile v oči. Ko sem ti govorila o božjem brezdomcu, si začutila svoj bolj kot sicer. Tudi ti si brez doma in svojcev!

O, koliko takih je danes okoli nas! Brez doma je oni, ki nima doma v resnicu, ali po katerem nihče ne vpraša, ga nihče ne potrebuje, ki nima roke, ki bi se je oprijel, ne srca, ki bi z njim čutilo. Brez dvoma vsemi in samotni, pozabljeni, nadtevilni, izrabljenci . . . Kje jih najdemo? O, ob vseh naših potih jih naletimo, kjer stope s tihim znakom hrepenenja v očeh. Če bi jih le razumeli! V socialni bedi naših mest, v ozkih ulicah, v prepolnjenih kasarnah, barakah, podstrešjih in podzemljih in kleteh; v bornih bajtah na podeželju in moributih tudi v bogati palači; kajti tudi bogastvo in bleš je večkrat okvir za samotnega zauščenega človeka, ki zastonj išče toplega in čutečega srca.

Tu so starji starši, ki v tih bolesti sede v samotni kamri in iz vsega čutičjo, kako so na poti otrokom in mladini pri hiši. Tam je bolehen starček ali (Dalej na 2. strani)

da in grenka so bila leta v sončnem mestu Hellopolis, leta begrundcev, polna grenkega domotoča!

Po letih se družinica vrača v domovino. Tiho in nepozzano življenje, polno odpovedi in trdrega dela preživlja deček Jezus. Nihče razen Matere in Jožefa ne ve za njegovo božje poslanstvo; saj bi ga bili morda že takrat zavrnili.

In ko je začel svojo učeniško pot, se je vnoči slišalo o njem: "Njegovi ga niso sprejeli!"

Nazarenčani so se zasmehljivo smehljali: "Kaj ni tesarjev sin?" In oni iz drugih mest so izpraševali: "Kaj more iz Nazareta dobrega priti?"

Trine mirne trpljenja polna leta so bila to! Nikjer doma, vedno na poti iz kraja v kraj; skozi puščave in doline, preko hribov in gora, čez reke in jezerata, v Tiberiji in Kafarnavanu, v marmornatih preddvrih jeruzalemskega templja, v sinagogah manjših mest, v predmestjih, na poljih in travnikih: povsod hodi, uči in dobrote deli!

Niti ob smrtni urri nima doma; kakor bi ga zemlja ne mala, ljudstvo suvalo od sebe in svojci mu ne morejo zatisniti trudnih oči. Res je prišel k svojim, ki ga niso sprejeli!

* * *

Znana ameriška božična roža

V VSAKI letni dobi nam mati narava nudi tudi različne rože ter različno cvetje; posebno izjemo pa dela pri nas v Ameriki v zimskem času, ko se razvete prav za Božič občeznana roža "poinsetta." Te rože sicer nimajo nobenega vana pač pa delajo kras v hiši s svojim lepim rdečim cvetjem samo pri vrhu vsake vejice ali stebra, med tem, ko ostanejo vsi drugi listi poinsette zeleni.

To rožo se tudi rado slika na božičnih razglednicah in okrasih. Ali pa veste, kako je nastalo ime te rože? V Mehiki jo nazivajo "Flor de noche buena," (svetonočna roža). Ta roža je dobila pri nas svoje ime po prvem ameriškem poslaniku za Mehiko, Joel Roberts Poinsett-u, kajti on je k nam v Ameriko prinesel, začel gojiti in saditi. Nikdar se mu ni niti sanjalo, da bo ta njegova roža čez toliko let postala v Ameriki tako popularna in priljubljena, osobito o božičnem času.

Poinsett so pred več stoletji zanesli španski izseljenci iz Chile in Peru, nazadnje pa za poslanika v Mehiki, kjer je ostal več let. Vrnivši se domov, je prinesel seboj prvo mehiško božično rožo poinsette, ki nosi v njegov spomin njegovo ime.

Joela Poinsetta imajo v posebni časti in blagem spominu Chileani, ker jim je tudi on kot visok diplomat prispomogel do osvobodenja izpod španskega jarma.

V Ameriki raste ta roža v bolj topih krajih kar na prostem, tako se je že razmnožila; tako ima Paul Ecke v Encinas, Cal., 400 akrov zemljišča zasajenega s samimi poinsettami, katere goji v cvetličnjakih in dela baš za božični čas imenitno kupčijo. Ecke zatrjuje, da te vrste rože ne smejo biti preveč na vročem ozračju, pa tudi

ne preveč na mrzlem, predpisana temperatura je samo od 56 do 58 stopinj topote.

Zdaj pa še malo zgodovine o našem Poinsettu. Ta mož je bil rojen 2. marca, 1779 v mestu Charleston, Južna Karolina. Njegov oče, ki je bil znan zdravnik in poročen z neko Angležinjo, se je udeležil revolucionarne vojne, po isti se pa za dobo šest let z družino presebil na Angleško in se zatem zopet vrnil nazaj v Ameriko.

Mladji Joel, ko je začel hoditi v šolo v Londonu, kasneje pa v Ameriki, se je sprva zelo zanimal za vojaški poklic, toda končno je pa postal odvetnik, pa svojega odvetništva ni nikdar izvrševal. Posebno ljubo je bilo učenje svetovnih jezikov, zato je povsem obvladoval francoščino, španščino, nemščino in ruščino. Mnogo je prepotoval po Evropi, pa tudi po Ameriki. Ker tedaj še niso že zelenjace obratovale, je kaj rado jahal konja na svojem potovanju.

Leta 1810 je bil od ameriške vlade imenovan za generalnega konzula republike Argentina, Chile in Peru, nazadnje pa za poslanika v Mehiki, kjer je ostal več let. Vrnivši se domov, je prinesel seboj prvo mehiško božično rožo poinsette, ki nosi v njegov spomin njegovo ime.

Joela Poinsetta imajo v posebni časti in blagem spominu Chileani, ker jim je tudi on kot visok diplomat prispomogel do osvobodenja izpod španskega jarma.

Vse mogoče, da ravno noč tam daleč nekje pokopavajo mojo dragu hčerko. Morda so mi ubili še zadnjega sina in menda ravno zato tako otožno pojo iz daljave zvonovi. O Bog, ozri se na mojo žalost . . .

Tako je uboga, zapuščena mati zdihovala in poslušala

Tončka Jevnik: Svetonočna zgodba

DALEČ od ljudi, sredi tih samote je stala koča. Vse naokrog širna mrta ravan, pokrita s snegom." Ob koči je samo edino visoko drevo in stalno nepremično vse dneve in dolge noči, kot da stoji stražar pri koči.

Mladji Joel, ko je začel hoditi v šolo v Londonu, kasneje pa v Ameriki, se je sprva zelo zanimal za vojaški poklic, toda končno je pa postal odvetnik, pa svojega odvetništva ni nikdar izvrševal. Posebno ljubo je bilo učenje svetovnih jezikov, zato je povsem obvladoval francoščino, španščino, nemščino in ruščino. Mnogo je prepotoval po Evropi, pa tudi po Ameriki. Ker tedaj še niso že zelenjace obratovale, je kaj rado jahal konja na svojem potovanju.

Stara ženica in uboga deklica se tiščita k peči, pol v strahu, pol v veselju in molčita. Vrata se odpre in v sobo se razlije svetloba in se napolni do zadnjega kota. Vstopil je angel.

"Sel Njegov sem, ki se je to noč rodil tam v Betlehemu in prinašam Njegov blagoslov vsem mirnim dušam, ki noč praznujejo sveto noč. Poslal me, da to uboga deklico prideljam k tebi, žena, da se je usmilil in jo sprejmeš v svojo kočo, ker si izgubila sinove in hčere. Bodita srečni in praznujta božič z veselimi srci."

In angel je odšel. Svetloba (Dalej na 2. strani)

svetonočno zvonjenje, ki ji je trgal dušo in srce. Zvonjenje je prihajalo vedno bliže čez belo poljano, tako skrivenostno in tiho. Prelivalo se je v sladkih melodijah in slednji izvenelo v glas malega zvončka, ki se je čedalje bolj bližal hišici. Starška je sključeno sedela in poslušala skrivenostni glasek in kar zaslisi rahoči trkanje na okno, bliže in bliže, na vrata. In zvonček je utihnil.

Nalahko so se odprla vrata in v sobo je stopila majhna deklica, slabo oblečena, skoraj naga v bosa. Zeblo jo je.

"Dober večer želim," je boječe izpregovorila.

"Bog daj, kdo pa si ti, uboga deklica, ki na sveti večer tavaš sama okrog?"

"Sama, zapuščena sirota sem. Umrla sta mi oče in mati in moram hoditi od hiše k dobrim ljudem, da dobim skorjico kruha. In noč sem zašla na poti. Oh, kako me zebe. Ali bi se mogla pri vas nekoliko potreti?"

"Ubožica, kar stopi bliže k peči. Hudo te mora zebsti. Joj, sirotka, vse premrzle prstke imaš. In lačna si revica tudi, kaj ne?" In starka jo je toplo ogrnila in ji prinesla sladke pogete.

"In pa sveti večer je noč," čebla mlado deklico v bračica ji še vedno klepeče od mraza.

"Sveti večer je, da, sveti večer in jaz sem bila tako žalostna. Imela sem tudi jaz neko hčere in sinove, a zdaj jih ni več. Tako sama moram biti na sveti večer. To zvonjenje, da, kaj je pomenilo to skrivenostno zvonjenje, ko si ti prišel k meni, ubogi otrok, tisti zvonček?"

"Tisti zvonček?" deklica začudenoma gleda starko. "Tisti zvonček? Jaz nisem slišala nobenega zvončka."

"Čez poljano sem je zvonil, potem bliže pri oknu in pri vrati. In ko si ti vstopila, je zvonček utihnil. Prav dobro sem ga slišala. Skoraj groza me je bilo. Dragi otrok, ostanji, prosim, tukaj noč, da ne bom takoj na sveti večer."

"Prav rada ostanem pri vas, prav rada, saj je tako prijetno gorka vaša peč in vi ste tako doberi, kakor je bila moja rajna mamica."

In tedaj zopet zazvoni tam zunanj, sredi poljane zvonček. Prav tisti zvonček kot prej.

"Ali slišiš?"

IN NJEGA NISO SPREJELI...

Osnajevanje s 1 strani starka, ki v temem stanovanju dela napotje in predolgo živi. Ali morebiti postarno dekle, ki je svojo mladost žrtvovala bratom in sestram in se odpovedala lastni sreči, da so jo oni dosegli... a je zdaj odveč. Ali je na kmečkem domu bolehen, poahljen brat gospodarjev, ali gospodinj, "nepotreben jedec" ga imenujejo. Ali izčrpana in izrabljena dekla, doslužen hlapac, ki jih težko in ne radi gledajo v kotu pri peči. O, v skritih kotičkih joka sto in sto oči!

Ali si morda ti, ki te vrstice bereš, eden izmed samotnih, žalostnih brezdomcev? Ki v svetih božičnih praznikih svojo samo in bedo dvakrat huje čutiš?

Glej, poklekni k jaslicam z menoj! Tu ti bo vnovič zaživelio zaupanje in betlehemska zvezda bo tolažljivo zasijala v tvojo bedo. Odprti božji tolažbi, ki veje iz jaslic, sreča in dušo na stežaj!

SVETONOČNA ZGODBA

(Nadalevanje s 1 strani) je ugasnila in zvonček je zopet zapel in umiral čez poljano, dokler ni utihnil v daljavi. Radost in veselje je zasijalo starci indeklici na prej tako žalostnih licih. Angel je prišel in odšel, kakor v sanjah je umrl zvonček na poljanah.

"Otrok moj, zdaj ostaneš pri meni za vedno."

"O, mati, pri tebi ostanem. Bog mi je poslal mater na božični večer."

"In meni pa hčerko," zatrjuje starka. In sta praznovali še mnogo let sveti večer v samotni kočici sredi poljan...

BOŽIĆ NA ZEMLJEVIDU

(Nadalevanje s 1 strani) Danes živi na njem nekaj desetin ljudi, ki se preživljajo s tem, da kopljajo guano, v stoljetih nakopičeni ptičji gnoj. Negostoljubni otok spada pod oblast svetovnega britanskega imperija.

Ce napravimo na zemljevidu ogrom skok iz tega tropskega okolja in se ustavimo v krajih večnega ledu južne tečajne celine, naletimo ob obali južne Viktorijine dežele na Mount Christmas (Božično goro), visoko 1.889 metrov. Kapetan Scott je na svoji veliki odpravi v kraju ob južnem tečaju leta 1902 o Božiču odkril to goro, ji določil višino in jo krstil po velikem krščanskem prazniku. Kmalu zatem se je moral vrniti, ko je bil še 859 kilometrov oddaljen od južnega tečaja.

V sosedini južnega tečajnega ozebnila nahajamo Crosetovo otočje, v katerega skupina spada otok Possession. Zaliv na tem otoku, pripraven za pristajanje ladij ima eno Božični zaliv. Otoče je neobljudeno, zaliv pa so tako nazvali skandinavski lovci na mrože, ki vsako leto posečajo ta odljudna lovišča. Božična luka se nadalje imenuje pristanišče na otoku Kerguelen, ki daje lovcom često zavetje pred viharjem.

Na avstralski celini imamo dve imeni, ki ste v zvezi z Božičem. Na severozapadu Avstralije najdemo Christmas Creek (Božični potok), rečico, ki je pritok večje vode Fitzroya in Christmas Pool (Božični bader), samotno napajališče globoko v avstralski puščavi ob vsočju Macphersonovih gora.

V Ameriki imamo Božična jezera (Christmas Lakes) v državi Oregon, na skrajnem koncu Južne Amerike pa je Božična sipina (Christmas Sound) v negostoljubni Ognjeni deželi. Tudi mesto Natal v Braziliji in mesto enakega imena na južnzapadni obali otoka Sumatra je imenovana po božičnem dnevu. Tudi v Rusiji je v raznih delih države mnogo krajev z imenom Roždestvensko, to je Božično. Rusi pravijo Božiču "Roždestvo Hristovo." Ven-

dar se pri teh imenih ne da reči, da-li so kráji ustanovljeni ali odkriti baš na božični dan.

V naših Združenih državah je v Pennsylvaniji pošta z imenom Christmas, v Floridi in Kentucky pa Christmas, v državi Maine je pa duplina ali jama z imenom Christmas Cave.

V nekdanji Vologdske guberniji je kraj s tem imenom, ki je dobil svoje ime po tamšnjem starem samostanu.

Druža naselja so dobila ime po prvem naseljencu, ki se je imenoval Roždestvenski. To ime v Rusiji ni redko, pomeni pa, da je bil prvi nosilec njegov, oseba lahko pri sprejemu poklica izbrali novo rodbinsko ime. Njih izbor je padel na praznike, kakor že omenjeni Roždestvenski, dalje Vsesedenski, Voznesenski, pa tudi Bogoljubov, Tihonrovac in slično.

Od mnogih raziskovalcev vemo iz njihovih del, da so z veliko radostjo praznovali Božič na svojih oddaljenih potih, ne morda toliko iz posebne pobožnosti, marveč iz domotožja in zaradi lepih spominov na svojo otroška leta. Tako je na dlani, da so kraje imenovali po prazniku, kjer so jih slavili. Seveda ni vsaka taka prireditve ostavila sledu na zemljevidu.

Franjo Neubauer:
SVETI VEČER REVNEGA OTROKA

Oj mama, mama, lačen sem in še pri peči mi je mráz! Prinese kaj mi Jezušek? Saj blizu je polnočni čas!

"Počakaj sinek moj Gladujem, jaz s Teboj. Obljubil pa je očka, da lepše bo nočoj. Govoril z angelom je že ko spet se smideta pred polnočjo na ulici, pa skupaj prideta. In angelček od Jezusa prinese kruha belega in tudi peč zakruti ob polnočni nam uru."

Poteka čas, očeta ni, otrok zmrzuje in drhti. "O, dete, poklekni, moliva in prosiva!" Iz srca se dveh dviguje molitev do višav.

A zunaj išče drv in kruha očetova ljubav. Začuje v veži se korak, mlađenič vstopi blag, krotak in oče ž njim se vrne. Mračan ni več nočoj.

"Pozdravljeni mi žena, pozdravljeni sinek moj!" Mlađenič krasni pa vse tri sladko, mehko nagovori: "Prinašam malo vam darov od Jezusa, ki sam ubog na slamici leži,

z ročicami pa blagoslov vsem revežem deli."

Mračna se sobica zasveti. Na mizi je pri jedi jed. Mlađenič jih deli med lačne. Sladka je vsaka kakor med. In v peči ogenj zagori in reveže ogreva tri.

Nobeden lakote ne čuti, ne trese več se v zimi ljuti. Poklekle oče, mati, sin, oči strme jem do višin, družinica hvaležna moli.

Naenkrat se ozre okoli:

Mlađenič ni več nikjer: Izginil v sveti je večer!

Kako Angleži praznujejo Božič

B OŽIČ je Angleži ni družinski praznik, kakor pri nas. O božiču bogati Angleži radi potujejo v toplejše kraje. Promet je v teh dneh ogromen. Doma pa je te dni vse v največjem veselju. Kdo ima malo v mošnji, se za sveti dan zadovolji s puranom. Drugi božični dan pa imenujejo "boxing day." To ni dan "boxsanja," ampak je ta beseda v zvezi z besedo "Christmas box" skatljica z božičnimi darili. Toda dan se Angleži najedo pudin-

DRUŠTVENA NAZHANILA

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST. 2, JOLIET, ILL.

Naše zadnje glavne letne seje 7. decembra se je še precej članov udeležilo, kar je prav lepo. V društvu je bilo sprejetih 14 novih članov in članic in sicer osem v odrasli oddelki in šest v mladinski oddelki.

Rasno

Sobrat John Siercel, 207 Ingalls Ave., je dobil na zadnji seji lepo nagrado \$12.00, katere je bil prav vesel. In sedaj za nagrep bo na vsaki seji nekdo tudi dobil nagrado. To je tudi član in članice, udeležuje se sej prihodnje leto v velikem številu, kamor vas vabi novizvoljeni odbor za leto 1942:

John Cernovic, predsednik; Louis Kosmerl, podpredsednik; Rev. Michael Cepon, duhovni vodja; Louis Martincich, tajnik; Martin Kramarich, zapisnik; Peter Plut, blagajnik; nadzorniki: John A. Bluth, John A. Mutz, Robert L. Kosmerl; zastavonosilci: John Kramarich, Sr., Joseph Govednik, Sr., Frank Govednik, Sr., Joseph Ambrožič, John Klich, Frank Plankar, Sr., Anton Šraj, Jr., John Videtich; atletični odbor: Raymond Mutz in Math Verbiscar; poročevalci za Our Page, Anthony Buchar; društvena zdravnika: Dr. M. J. Ivec in Dr. Joseph A. Zalar; umeščevalec odbora John Zivetz, Sr., reditelj John Mutz, Sr.

Sedaj pa še malo o drugih sejeh, ki so se vrstile v Jolietu.

Na zadnji seji tukajšnje slovenske sekcijske št. 1 Jugoslovenskega pomožnega odbora je bil izbran poseben odbor, ki bo nastopal potrebne korake za veliko prireditev v prid te potrebe in dobrodelne akcije. Ob enem bo tudi poseben odbor članskih vseh slovencev v našeljni za prostovoljne prispevke za pomoč našim bednim in trpečim rojakom in rojakinjam v starri domovini. Kaj je lepši dar ali spomin v letošnjem božičnem času kot en majhen dar vsaj en dolar izročiti lokalnemu odboru, ki nabira za naše brate in sestre onstran mörja?

Tudi tukaj v tej novi domovini se je obrnilo na bolj žalostno pred kratkom. O, pa vseeno smo tudi lahko veseli v tem božičnem času, da smo bili sedaj še precej srečni in v miru. Le bodimo vsi zagotovljeni, da bo ta dežela in njen demokratičen sistem ostal nepremagljiv.

Zelo zanimiva je bila seja 9. decembra, ki ga je sklical naša Civic Association naše fare sv. Jožefa. Posebno primerno in lepo je bilo, ko se je seja odprla s prispevki in krasnem govorom o pomenu naše ameriške zastave, ki ga je imel g. John Egan, član Veterans of Foreign Wars organizacije. Lep govor je tudi imel naš Circuit Judge Hon. James V. Bartley. Sodnik Bartley je v zbranih besedah razjasnil kaj vse lahko doseže naša mlada Civic Association, ako člani in ostali Slovenci skupaj delujejo. Vzeli smo si tudi toliko odmora, da smo zaen poslušali radijski govor predsednika Roosevelta. Naša Civic Association s sodelovanjem drugih se pripravljala na vsakoletno božično veselico za naše šolske otroke. Prav veseli dan bo za šolsko mladino, katere nikar ne smemo pozabiti. Človek mora biti res zelo navdušen, ko vidi, kako se otročički tresejo in skakljajo od veselja pred Miklavžem. Naša Civic organizacija tudi dela in se zanima za to, da se nabavi in pripravi primeren prostor kot igrališče (Play grounds) za našo šolsko mladino, in o tej zadevi je naš č. g. župnik Rev. Butala podal prav uspešno poročilo. Seja je bila v resnicu zanimiva in podučljiva od začetka do konca.

Vsem voščim vesele božične praznike, da bi jih zdravi in začasno se oglasili indski častnik v visokem gorovju ob afganski meji.

Tako božičevanje se je na angleškem vršilo v mirnem času, toda vsled sedanje vojne se pa isto omejuje ali opušča.

Louis Martincich, tajnik

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST. 16, VIRGINIA, MINN.

Cenjeni sobratje in sestre! S

tem vas vlijudno prosim, da se udeležite letne ali glavne seje dne 21. decembra, prihodnjo nedeljo v mestni hiši ob 2. pooldne. Pridite vsi, da se rešijo potrebne društvene zadeve in da si izvolite odbor za prihodnje leto. S pozdravom,

Matt Lakner, predsednik.

DRUŠTVO SV. VID, ST. 25, CLEVELAND, O.

Na letni seji, ki se je vršila dne 7. decembra je bil izvoljen slediči odbor za leto 1942:

Prezsednik Anton Strniša st., podpredsednik Joseph Goranik, tajnik Joseph Nemanich, 1145 E. 74th St., telefon Henderson 4382; blagajnik Louis J. Krajc, zapisnik Joseph Hrovat, nadzorniki: Anthony Strniša ml., Edward Kovačič in Charles Winter, vratar Anton Gregorac; za pregledovanje novega članstva so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu; duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Ponikvar, zastavonosilci: John Modic; zastopniki skupnih društva fare sv. Vida: A. J. Fortuna, Joseph Nemanich, John Modic, zastopnik za konferenco in klub društva SND John Vidmar, zastopnik atletike Anthony Strniša ml.

Kakovam je že znano, je bil za prihodnje leto izvoljen novi tajnik, zato prosim vse članstvo, ki še ni poravnalo zaostale asesmente, da za gotovo storiti svojo dolžnost. Asesment bom pobiral na domu v torek 23. decembra in vas ponovno prosim, da bodite točni, da mi bo mogoče pravočasno in v redu zaključiti račune in izročiti knjige novemu tajniku.

Sedaj pa še malo o drugih sejeh, ki so se vrstile v Jolietu.

Na zadnji seji tukajšnje slovenske sekcijske št. 1 Jugoslovenskega pomožnega odbora je bil izbran poseben odbor, ki bo nastopal potrebne korake za veliko prireditev v prid te potrebe in dobrodelne akcije. Ob enem bo tudi poseben odbor članskih vseh slovencev v našeljni za prostovoljne prispevke za pomoč našim bednim in trpečim rojakom in rojakinjam v starri domovini. Kaj je lepši dar ali spomin v letošnjem božičnem času kot en majhen dar vsaj en dolar izročiti lokalnemu odboru, ki nabira za naše brate in sestre onstran mörja?

Opozorjam članstvo, da naj pazi na Glasilo za navodila od strani novega tajnika glede poslovanja za prihodnje leto.

Zelimo članom in članicam in njih družinam, kakor tudi glavnim uradnikom in uradnicam in vsem članstvu naše Jednote zdrave, zadovoljne božične praznike ter srečno, uspešno in blagoslavljen novo leto 1942.

Z bratskim pozdravom,

Anthony J. Fortuna, tajnik.

DRUŠTVO SV. FRANCISKA SALEŠKEGA, ST. 29, JOLIET, ILL.

Letna ali glavna seja našega društva se je vršila v nedeljo, dne 7. decembra; na označeni seji je bilo nekaj dobrih predlogov sprejetih; v letu 1942 se bo plačevalo \$6 na teden bolniške podpore, za ravno isti prispevki kakor sedaj, 50 centov na mesec. V pojašnilo rojakom, kateri še ni pri kakem podpornem društvu in se želi zavarovali, naj mu bo to v ravnanje; društvo sv. Franciška Saleškega ti plača eno leto celo bolniško podporo in drugo leto pa polovično; take bolniške podpore ti ne nudi nobeno drugo društvo v Jolietu, in to samo za 50 centov mesečnine. Zato reje rojaki, pristopajte v društvo sv. Franciška Saleškega!

Dalje je bilo določeno vsem našim članom, kateri so bili in so še v armadi in mornarici, da bo društvo vsakemu za božično darilo darovalo \$5. Zato reje prosim stariše, kateri imate slike pri vojakih, pošljite mi njih maslove, da se pošlje dărila članom vojakom kakor določeno.

Na letni seji je bila tudi določeno, da prirede društvo našim mladinskim oddelkom božičnico in sicer 24. decembra ob 1. popoldne v S. N. Domu. Cenjeni člani naj izvolijo to premembo vpoštevati.

Zaen prosim vse zaostalne karjare, da bi svoj dolg tekoči mesec za gotovo poravnali saj do 23. decembra.

Božične podrave in čestitke vsem članstvu naše društva in Jolietu.

Leto se bliža h koncu, čas da poravnate vaš dolg, če ga imate, da se potem lahko knjige začakuje v pravem redu ob koncu leta.

Ne pozabite kampanje! Ali imate vse svoje hčere in sinove vpisane v našem društvu? Sedaj je še čas, da jih vpisete in takoj pomagate naši Jednoti in tudi društvu.

Torej ne pozabite seje v nedeljo, 21. decembra!

Blagoslavljeni božični prazniki voščim vsem članicam našega društva!

Paula Kobal, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA, ST. 72, ELY, MINN.

S tem naznanjam izid volitve našega odbora na zadnji glavni seji:

Predsednik Ignatz Fink, podpredsednik John Lousin Jr., tajnik Mike Cerkovnik, blagajnik Anton Pichek, zapisnik John Mehle, nadzorniki odbora: Matt Zgonc, Anton Knepp in Louis Zgonc, zastopnika za J. S. N. Dom Joseph Shirjak in Joseph Rus.

Seje se bodo vrstile prihodnje leto vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne v S. N. Domu.</p

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Glavna tiskarska matica
Slovensko-katoličko Karavanovo Jednote v Združenih državah
U.S.A.

UNIVERZITETO IN UPRAVNIŠTVO CLEVELAND, OHIO
617 ST. CLAIR AVENUE

Vsi rokopisi in oglast morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka
dopoljnega na približek v Slovenski tečajni rednini

Narodnina:

Za diane na letu \$0.94
Za nediano na Ameriko \$1.60
Na poštnino \$2.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIVALIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 617 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: Henderon 3812

Terms of subscription:
For members yearly \$0.94
For nonmembers \$1.60
Foreign Countries \$2.00

— 83 —

Voščila in čestitke glavnega odbora

GREETINGS

Podpisani glavni odborniki in odbornice K. S. K. Jednote tem potom izražajo in pošiljajo vsem odborom krajevih društev in članstvu naše druge organizacije vdano božične čestitke in iskrene novletne voščila. Dal Bog, da bi naša Jednota tudi v prihodnjem letu dosegla višek v vseh ozirih, in dal Bog, da bi naše Zdržene države v sedanjih resnih časih za borbo in ohranitev svoje in svetovne demokracije dosegle uspeh in končno zmago.

Z vdanostnim sobralskim pozdravom:

John Germ, John Zefran, Math Pavlakovich, Joseph Lekšan, Mike Čerkovnik, Johana Mohar, George Pavlakovich, Josip Zalar, Louis Železnikar, Matt F. Slana, Rev. Math Butala, Dr. M. J. Oman, George J. Brinco, Mary E. Polutnik, Frank Lokar, John Pezdirtz, Mary Hočevar, Frank J. Gospodarič, Martin Shukle, Rudolph G. Radman, John Deelman, Agnes Goršek, Joseph Russ, John Oblak, Wm. F. Kompare, Ivan Zupan, Joseph Zorc.

BRATJE IN SESTRE, POKONCI GLAVE!

"Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!" Tako se glasi znani rek v svetu božičnem času, kateremu se zopet bližamo.

Zopet se bo slišalo božično petje, zopet bomo slišali enake vzklike in reke, toda božično petje bo letos bolestno, vzklik k vsemogovenemu Bogu proseči, da naj narodom zopet podeli mir, kajti miru med narodi na zemlji točasno ni, ni med njimi dobre volje . . . Skoro vesoljni svet je točasno v vojni vihri. Vojna vihra je potegnila tudi našo miroljubno novo domovino, Ameriko v svoj metež. Kakor udari strela nepričakovano iz jasnega neba, tako nepričakovano in zavratno brez vsake vojne napovedi so udarile v nedeljo 7. decembra vojaške mase japonskega imperija na naše ameriške postojanke na daljnem vzhodu, in tako primorale naše miroljubne Zdržene države, da so stopile v vojno vihro, ki bo zelo, zelo krvava in morebiti dolga, kajti iste ne bo konec prej, dokler ne bo zdrobilena in popolnoma uničena militaristična sila japonskega imperija, nemških naziskih barbarov in italijanskih fašističnih družil. Šele ko bo vse to dovršeno, ko bo vse to zdrobileno v prah, šele potem bo zopet zavladal pravi mir na zemlji.

Da se bo gotovo zgodilo, so nam porok zato naše demokratske sile, v prvi vrsti naše demokratske Zdržene države s svojim odločnim voditeljem velikim predsednikom Rooseveltom, ki sovraži vojno, in ki je že skozi mesece, da celo leta skušal in skušal, da ohrani mir med narodi, toda žal, ni uspel. Amerika je bila zavratno napadena in potrepljivost ameriškega naroda se je s tem menjala. Zato je pa ameriški narod z Anglijo in Rusijo vred porok, da ni vprašanje, koliko časa bo vzel, tudi če še tako dolgo; toda prej miru ne bo, dokler ne bodo uničene vse sile, ki so zaslužile skoro pol sveta; šele potem bo zopet zavladal mir ljudem na zemlji; šele potem bo zopet med narodi dobra ali blaga volja!

Del teh demokratskih sil, ki bo pomagal, da se zlomi naziska in fašistična moč sveta, smo tudi mi, slovenski in sploh jugoslovanski naseljenici in njih potomci v Ameriki, organizirani v naših bratskih Jednotah in zvezah. Prepričan sem, da bo članstvo naše bratske matere KSKJ stalo 100% z vlogo naše nove domovine v obrambi za demokratične principe do končne zmage, po kateri bo zasijala zarja svobode tudi za naše rodne brate in sestre tam v tužni Sloveniji in Jugoslaviji.

"Pokonci glave!" tako je vzkliknil naš nekdanji narodni voditelj, sedaj že pokojni Dr. Korošec svojemu narodu v najtežji uri, v najbolj črnih dnevih slovenske zgodovine. "Pokonci glave! Dan se dela, svoboda prihaja!" je rekel pred 22 leti Dr. Korošec slovenskemu narodu in res svoboda je bila pršla slovenskemu narodu, ki je bila pa žal sedaj po 22 letih zopet potepotana do nazijske Nemčije in fašistične Italije, ki bo pa zopet ustanovljena, ako Bog da, zato bodo skrbele naše demokratične Zdržene države, Velika Britanija in naša matuška slovenska Rusija.

Zato pa bratje in sestre, le pokonci glave! Priskočimo 100% na pomoč naši novi domovini in to neprisiljeno, ampak radevolje, patriotsko. Pokažimo dejansko našo hvaležnost kot državljan te velike svobodne demokracije. Več načinov je sedaj, kjer lahko izkažemo svojo hvaležnost in eden izmed teh

je, da se naše članstvo zavzame zato, da si nabavi v tem vojnem času čim več takozvanih U. S. Defense Bonds. Niti enega člana K. S. K. Jednote, katerega financa dovoljuje, bi ne smelo biti med namji, ki ne bi laštoval vsaj nekaj teh bondov ter s tem naši administraciji pomagal, da bo imela vedno dovolj denarja na razpolago za nakup vojnih potrebščin in za dosego zmage. Nakup teh bondov priporočam tudi vsem našim društvom, ki imajo denar na razpolago.

Resni čas so nastopili za našo novo domovino Ameriko, toda 180 milijonski ameriški narod bo premagal vse te težkoče zato, ker ljubi svojo svobodno domovino, svojo demokratično Ameriko. Pomnimo pa, bratje in sestre, da smo del 180 milijonskega ameriškega naroda tudi mi slovenski naseljenici in njih potomci. Člani K. S. K. Jednote! Pokažimo dejansko, da smo res hvaležni naši novi domovini, da jo spoštujeмо kot lojalni njeni državljanji, ter da smo pripravljeni doprinesti, ako potreba tudi najvišjo žrtev, darovati na oltar domovine tudi svoje življenje.

Bratje in sestre! Zora puca, bit će dana! Napočil je čas, da javno pokažemo, da ljubimo svojo novo domovino Ameriko, da jo spoštujemo, da jo čitalo. Bodimo vdani državljanji in storimo vse, da se zajamči končna zmaga naši novi in tako tudi stari domovini. Zato pa pridno kupujmo U. S. Defense bond!

V tem smislu, bratje in sestre, vam pošiljam moje vdane božične pozdrave, ter vam kličem, da ne pozabite naše matere K. S. K. Jednote, da ima ista svojo veliko predkonvenčno kampanjo, katere namen je dosegla 40,000 članstva do prihodnje konvencije. Zato pa bratje in sestre, POKONCI GLAVE! NA PREJ ZA OBRAMBO NAŠE NOVE DOMOVINE AMERIKE, IN OBENEM NAPREJ—ZA OBRAMBO K. S. K. JEDNOTE!

Vam vedno vidan:

JOHN GERM, glavni predsednik.

JAZ SEM AMERICAN . . .

(Napisal RUPERT HUGHES)

Jaz sem Američan, ker sem imel srečo, da sem bil Američan in idealne še ko me je mati dojila. Ti ideali so se kasneje vcepili v mojem srcu, ko sem hodil v šolo in na vseh poljih kompeticije za moj življenski obstanek ter za izboljšanje istega.

Kaj je pravzaprav misel in zavest pravega Američana? Jaz smatravam svoj dom za svoj gradici. Da je vse obzorje okoli mene lepa, svobodna in poljubna priložnost ravno tako zame, kakor za vsakega drugega. Da horizont ne tvori sten ječe; da se nobenemu človeku ne sme zanikati iskanja njegove želje in volje, če ista ne pripada komu drugemu. Jaz sem ravno tako dober, kakor kak drugi človek, toda nič boljši od njega.

Tukaj mora sila in moč močnega ščititi slabotnega in svobode vsakega poedinca se ne sme manjšati ter jemati, pač pa isto enakomerno in kar najbolj mogoče z njim deliti in sicer po možeh, katerih ideali so samo popolni. Moja vlada ne obstaja samo za kratek čas ali zabavo, pač pa kot moja služabnica, moj agent, moj odvetnik in moj vojak, da ščiti in več moje in tvoje blagostanje in srečo. Jaz sem del te vlade, kateri dolgujem mojo vdanost in delovanje.

Kar Amerika pomeni zame, je nekaj neizrecno lepega, plemenitega in zvišenega nad vse izraze. Izguba Amerike bi bila za ves svet končna tragedija cloveškega podvzetnosti za povzdrogo clovečanstva demokracije in svobode. Življenje samo na sebi bi ne bilo nič vredno, če bi živel v podrtih templjih, katere so naši junaki in predniki zgradili za nas.

Naj bo torej naša zabljudba ter prisega slediča: "Prikrvi, ki je redelča sneg v bitki in Valley Forge, pri okrvavljenih valovih morja, prerij in hribov, pri vzklikih 'Svoboda ali smrt!' pri navdihnjenih listinah, ki so naredile našo zgodovino, pri grobovih naših junakov in junakinj prisegamo, da bomo vzdrževali našo deželo, ter jo branili z našim življnjem, da bomo enkrat deležni hvaležnosti in časti od strani onih, ki bodo šele prišli za nami, in da bomo dajali s tem čast tudi onim, ki so se že pred nami preselili v večnost."

BOŽIČNA MOLITEV ZA MIR

Oče naš, Ti kralj neba in zemlje,
Evinjih otrok čuj prošnjo milo,
v letu resnem, ko slovo že jemlje,
kmalu v večnost da bo zatonilo.

Ves se svet sovraži, spet preganja,
vojna zopet veča bojno polje
v tednu, angel ko z neba oznanja:
"Mir ljudem na zemlji, blage volje!"

Kralj miru si Ti in vsemogočen,
mir podeli nam in vojno ustavi;
usmili naš se, reši nas odločen,
Te hvalili bomo v Tvoji slavi.

Ivan Zupan.

Kako se je zadržati pri zračnem napadu

Newyorški župan La Guardia je kot ravnatelj za varnost civilnega prebivalstva nedavno podal naslednja navodila, kako se je treba ob času zračnega napada obnašati:

Vsakdo naj napravi, kar mu naročne krajevne oblasti za njeno varnost in za varnost njene družine. Bodite mirni in neustrašeni. To je zlasti potrebno, če so okoli otroci in mlajši ljudje.

Zupan je nadalje opozoril, da oddaljenost sovražnika ni še nikako jamicna za varnost, kajti aeroplani prinašajo smrt in razdejanje tudi iz velike daljave.

"Tukaj je nekaj temeljnih navodil," je rekel, "katere se je treba zapomniti in še posebno:

"Bodite hladni, ne izgubite glave, ne poslušajte vznemirilijev govorov."

"Ne hodite za razburjenimi ljudmi, ki kričijo.

"Ce ste dalje kot pet minut od doma, kadar pride zračni napad, lezite v zaklonišče, drugače pa pojrite domov in tam ostanite.

"V hiši vgasnite luči, kadar pridejo aeroplani.

"Nikdar ne čakajte na zadnje svarišo.

"Ob času napada lezite med vrata, nikdar pa ne pri oknu.

"V svojem lastnem domu uredite svoje zavetišče—v sobi brez stekla. Okna zagrnite.

"V svoje zavetišče vzemite vse potrebitno: naočnice, časopise, knjige, živež, pitno vodo, mizo in blazino za vsakega v družini. Lezite na blazino in počakajte, da nevarnost mine.

"Ako imate ročni radio, vzemite ga s seboj in poslušajte uradna poročila.

"V vaši bližini je stražnik za zračni napad; vaš prijatelj je vam bo dal potrebna navo-

dila.

"Kadar pride zračni napad, zaprite plin pri peči.

"Se enkrat pa ponovim: bodite hladni. Bodite doma, ne hodite na ulico.

"Kadar koli pride napad, lezite na tla, bodisi doma ali zunaj."

Pismo iz Prekmurja

"Mosquera, 15. sept., 1941

"Prečastiti gospod Hladnik!

"Po šestmesečnem razbitju, v katerem se je vstopilo toliko pisem v hrepenj, me je spet razvesilo, pomirilo pismo z doma, 11. julija, 1941 (Gornja Bistrica). Tu Vam hočem prepisati nekaj misli:

"Smo še živi, zdravi in upamo, kmalu bomo zopet veseli, ko se bi kaj spremeniila ta novorjena Evropa . . . Dosti bi ti radi in imeli pisati, pa zdaj še ni varno in ne vemo, če še tegobiš ali ne . . . Pa ti nas razumeš . . . Mislimo in upamo, če bo šlo po naših željah, za nekateri mesec ti bomo že vse lahko opisali. Naznajnamo ti, da gospod Jožko Kreslin (salezijanc iz Srednje Bistrike) bo imel primicijo 10. avgusta. V Črensovcih bo pel novo mašo. Posvečen je bil na Rakovniku. Smo mi tudi pozvani na njegovo primicijo. Za peneze imamo sedaj penge in filere, od 1. maja; 10 dinarjev so nam dali eno penko.

"Meja se pa začne pri nas pri Gornji Bistrici, Štrigovska fara spada pod Ogrsko. Slovenija izven Prekmurja je pod nemško oblastjo, a v Ljubljani so Lahi. Do Ljubljane imajo Nemci stegnjene prste. Častiti gospod Klekl, urednik Marijinega Lista in Novin, so bili toženi po nedolžnem, za toliko njihovih dobrot. (Moja opomba: ker so predstavniki pravice, božje volje in naravne postave, ker so za Prekmurje vrgli najvišje svetosti in obenem za Slovenijo in Jugoslavijo!)

"Državni uradniki, ki so bili nameščeni v naših krajih, so morali oditi na svoje domove ali kamorkoli so mogli. Naši duhovniki, ki so bili po Sloveniji in Slovenskih goricah, so skoraj vsi doma. Zdaj imamo v Črenševih štiri duhovnike, med njimi gospoda Kolenka in gospoda Zelka, oba doma iz Črensovc.

"Če Nemec bine napadel tako hitro, bi vsi trije: vodnik, občini in jaz odšli pod orožje, na cvetno nedeljo. Večinoma drugi moški in fantje so bili že vsi odšli. Če bi ne bilo hrvaških izdaljcev, bi še trajal boj. Trpeti moramo in čakati spremembo in boljše čase. Vsi smo zavedni domoljubi in še posebno v teh težkih dneh. Nismo obupali in ne bomo. Čutimo, da se nam približuje čas rešenja iz življenja. Mogoče, ko ti to pisimo dobobiš, se bo kaj spreobrnilo. Če pa ne, moli za nas, ki trpimo. Moli, da nam bo skrajšan ta hudi čas. Smo zavedni Slovenci in Jugoslovani, nič se ne bo.

"Ob tem v bolj varnem času, v svobodni državi. Pišem to po Utroši (salezijanc iz Srednje Bistrike) po Portugalskem. Morebiti tako dobobiš vsaj to naše pismo. Upamo da si zdrav in moliš dosti za nas, nam za mir in boljšo bodočnost.

"Prečastiti g. Hladnik! Samemu angelu čuvaru Jugoslavije se moram zahvaliti da mi je obvaroval pisma od cenzure teh presnetih Ogrov, Nemcev in Lahov. Malo pove, vendar besede, ki potrdijo, da Jugoslav

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec oktober, 1941

Financial Report of K. S. K. J. for October, 1941

DOHODKI—Income

CILA—Disbursements

RAZMERE V LJUBLJANI
(Nadaljevanje s 4 strani)
e, ki so pred izbruhom vojne bili v državni službi v Srbiji, a im zdaj nemške oblasti ne zau- pajo. Italijanske oblasti so iz- ročile nemškim spisek vseh oseb, ki so jih imele že od prej na črni listi, bivajočih v delih Slovenije, ki jih je zasedla Nemčija. Vse take osebe so iz- tunile, kakor da bi se vdrle v nemljo. Odpor vsega prebivalstva proti Italijanom je tolik, da je treba samo iskre. Italija i se tega zavedajo in se v svojem strahu izogibajo izzivavjem.

- 47 -

Te dni je izšla "Baragova

se vrši v četrtek, 18. decembra ob 7. uri zvečar v cerkveni dvor-

ob 7. uri zvezcer v cerkveni dvorani odbor, kateri bo delal za dobrobit društva ter Jednote.

vodi svoje posle za celo leto in to pomeni eno leto napredka, ali pa nazadovanja. Zato je sedaj vaša dolžnost, da pridete nocoj na sejo, kajti nič ne pomaga, skoč se potem skoči leto.

maga, ako se potem skozi leto pritožujete: "To in to ni prav, ta in ta uradnica bi morala biti nameščena" itd. Sedanje uradnice se zavedamo, da so se naše moči že izčrpale, zato je sedaj na mestu, da si izvolite nove, katere vam bodo ustrezale vsaj za eno leto. Saj jaz za svojo osebo vem, da na moje mesto rabite novo moč in jaz bom ra-

devolje odstopila, kajti tudi moje zdravje ni več popolno, pa tudi moja financa ne dovoljuje, da bi za vas zalagala.

malo, katere so zelo zaostale z asesmentom, te se posebno opozarja, da poravnajo svoj dolg pred koncem meseca, da mi bo mogče zaključiti društvene knjige, da ne bo treba vaši prihodnji tajnici pobirati asesment za nazaj, kar je zelo sitno. Zato ponovno prosim, plačajte kar lahko storite vsak dan na mojem domu ali na seji danes večer. Radi božiča se bo pa asesment pobiral v Slovenskem domu 23. in 26. decembra, to pa radi tega, ker nihče ne bo na sveti večer ali na sv. dan pobiral. To si zapomnите vsi tisti, kateri plačujete v Slovenskem domu.

Da je današnja seja važna tudi radi drugih zadev, vam ni menda treba še posebej povdarjati, saj veste, da se na letni seji določijo smernice za društvo za celo leto; zato pa pridite vse članice nočoj na sejo in vam samim bo vaša načudnost u najvišje zadovoljstvo.

Božična zabava za mladino našega društva se vrši prihodnjo nedeljo, 21. decembra. Vabljeni so vsi mladi in tudi starejše članice pridite, da boste videle, kaj in kako se bo Miklauž veselil z mladino, ali se bo pa mladina veselila Miklauža. To vem, da ima daril že polno torbo, tako da bodo vsi obdarovani. Zabava se vrši

v starj šoli ob 3. uri popoldne.
Mladina vam bo tudi predstavila več zelo pomembnih točk, na primer: Lepotični salon. Kako si izbira dekle novi klobuk. Kako naj si prihrani denar. Tudi dva golobčka bosta tam in pa izgubljena deklica. Več o tem lahko berete v da-

Ob koncu pa želim vsem uradnicam ter vsem ostalim članicam in sploh vsemu članstvu naše Jednote zdrave ter

blagoslovljene božične praznike
in pa uspešno ter srečno novo
leto 1942. Bog vas živi!
S pozdravom,

Decembska številka

"Novega Sveta"

NOVI SVET," s sledео vsebi-
o:
"Jasna pota" (uvodni članek);
Pregled" (političnih dogod-
ov); P. Evstahij: "Sveta noć"
(pesem); Rad. Petruška: "Bo-
ična noć" (pesem); Dr. F.
Trdan: "Božični večer tik za
ronto" (črtica); J. Plestenjak:
"V začadovje je romal . . ." (čr-
tica); L. Stanek: "Duša pred ne-
peškimi vrati" (pesem); J. M.
Trunk: Tihi ure — "Obstanek
cerkve, delo božje" (premišlje-
vanje); N. N.: "prošnja k sv.

BARAGOV SVETILNIK

P. Bernard Ambrožič OFM.

En teden se je Svetilnik zgubil, če ste opazili. Ne po svoji krivdi in tudi ne po krivdi koga drugega. Eden od obeh listov, ki ga prinašata, en teden nikakor ni mogel dobiti prostora zanj. Zato smo potem počakali en teden, da je Svetilnik v Glasilu dohitel onega v Amer. Slovencu. To je torej vzrok.

Med tem smo prejeli od Rev. Trampusa lep spis za stoenajstletnico Baragovega prihoda v Ameriko. Priobčili ga bomo zadnjem teden letosnjega leta. Tako na tem mestu naj pa bo povedano, da g. Milko Trampus iskreno pozdravlja vse Baragove častilce v Ameriki in všeč vsem blagoslovjen Božič.

Zdaj pa takoj nadaljujmo poročilo Rev. Trampusa za letno sejo Baragove Zveze, da ne bo prav preveč raztrgano.

1. Kaj se je do danes naredilo?

Nekoliko!

Ko sem bil v U.S.A. na obisku, sem med drugimi zanimivimi rečmi opazil veliko zanimanje za našega škofa in misijonarja Friderika Barago. Pa med vsemi slovenskimi centri je bilo videti največje navdušenje v Clevelandu, med ondotnim rojaki.

Zlasti goreči g. Julij Slapšak mi je pri vsaki priliki pošepoval na uho: "Bogumil, zanimaj se za Barago v Južni Ameriki!" Enkrat, dvakrat, trikrat sem mu obljudil, da bom storil vse po najboljših močeh.

Misel, da Baraga ni poznan v Južni Ameriki in da se tam doli ni se nič storilo za njegovo čast, mi je grizla vest. V latinski Ameriki je duhovnost doma. Tam so številne slovenske kolonije. Španskih in vaskovršnih drugih katoličanov vse polno, ki so zelo sprejemljivi za vsako dobro stvar. Med temi ljudmi torej beseda o Baragi ni poznana. Čutil sem se osramočenega . . .

Tako se je tam v Clevelandu rodil moj sklep, da bom vsako prosto urico svojega nadaljnega življenja posvetil Baragi. Pred tisto krasno podobo Baragovo, ki jo ima g. monsignor Ponikvar, sem obljudil razširjati ime in slavo Baragovo na vse načine, ki mi utegnejo biti na razpolago, in sem tudi res kar brž začel.

Ze tam v Clevelandu sem začel prevajati v španščino življenjepisne črtice o Baragi. Končal in za tisk pripravil sem jih na parniku, ki me je peljal nazaj na jug. Obenem s pisnjem sem delal načrte za propagando.

Tako ko sem se vrnil v Ekvador, sem napravil potrebne korake za dovoljenje cerkvenih oblasti, da knjigo o Baragi izdam v tisku. Vse sem dobil in knjiga je izšla. Pa je tudi takoreč v hipu — posla. Neko število sem jih osebno razdelil med ljudi, kako tretjino sta mi jih razpečala Nikolaj Brajčič in Efrem Tomšič. Ostale so pa še čez mejo držav Kolumbije in Peru.

Začel sem misliti že na drugi natis. Za dovoljenje in odbitev sem to pot naprosil več škofij, ker sem že na ta način želel zainteresirati za Baragovo stvar večje število škofov. Namen se mi je obnesel. Ko mi je škof Alberto M. Ordonez izročal svoj "imprimatur," je dostavil, da stori to z največjim veseljem. In je še dejal: "Baragovo imo bo v kratkem pokrilo vse moje škofije . . ." Zraven je stal jezuit P. Goetz, škofijski cenzor, ki je tudi obljudil svojo najizdatnejšo pomoč.

Pozneje sem temu škofu poslal dve Baragovi slike, eno za bogoslovnikom, drugo za škofijsko pisarno. Tudi P. Goetzu sem dal eno. In še lepo diplo-

mo zraven.

Videl sem, da bi bilo treba tiskati kakih 20 do 50 tisoč iztisov Baragovih življenjepisnih črtic. Toda to ni bilo mogoče za raznih razlogov. Med glavnimi je pa bila — revščina. Preveč me je stala graditev cerkve v čast Brezmadežne in stavba šole Baragovemu imenu. Poleg tega sem imel še 118 dolarjev misijonskega dolga od prej. Vse milodare, ki sem jih bil prejel od blagih dobrotnikov, sem na ta način razdal. (Zal, ko je bilo delo na cerkvi in šoli končano, je kmalu potem vse skupaj padlo v roke sovražnih Peruancev . . .)

Ker sem pa še vedno želel, da bi izšla knjiga v večji nakladu, sem poslal rôkopis s Jezušu Hladniku s prošnjo, naj bi on poskrbel za natis. Tudi sem ga naprosil, da bi se zavzel za stvar v Argentini, Chilah in Urugvaju. Prijazno mi je odgovoril, pa ni mogel dati kakih zagotovil.

Seveda bi ne bilo dovolj, če bi knjiga o Baragi izšla v Argentini. Jaz imam še vedno srčne želje, da bi jo ponovno izdal tudi tu in še za druge države. Za Brazilijo pa še posebej v portugalskem jeziku. Toliko torej morem poročati o tem, kaj smo glede Barage skušali storiti s tiskano besedo.

Poleg tega sem vse od svojega povratka iz Amerike ves prosto čas porabil za propagando potom pisem. Stotine in stotine pisem so romale od tu po zračni, zemeljski in morski posti na vse strani Ekvadorja, Kolumbije in Peru. Nekaj tudi v Panama, Bolívijo in Venezuela. V vseh pismih je bil govor o Baragi in tako sem delal propagando.

Doberšen del pisem je prinesel ugoden odgovor in v odgovorih sem bral premnoge zlate in biserne besede . . . Uvidel sem, da bo treba s te vrste propagando nadaljevati. Morebiti je še bolj uspešna ko potom knjig o Baragi. Zato ob bleidi svetlobi navadne svetilke pišem in piševa jaz sam in Efrem Tomsich. Včasih cele noči.

(Dalje prihodnjic.)

* * *

Ti, ki si zgornje vrstice brali ali brala — ali se ti ni zganilo v srcu občudovanje? Ali ti ni prišla na misel sama ob sebi beseda: To je misjonar . . .

Pa saj bom kmalu brali še več iz poročila g. Trampusa. Zdaj ne morem mimo številke TRI. Nič ne vem, kje naj jo iščem, kod naj o nej poprašujem. Nekaj je bilo namignjeno iz naselbine, ki nima slovenske župnije. Da, v nekem takem kraju bi radi imeli Baragovo številko in je bilo rečeno, da bodo tam imeli številko TRI, če se hitro ne dvigne kaka naselbina, ki ima slovensko župnijo. Nadaljnega glasu nisem še dobil, to pa rečem, da bo jalo lepo, če do tega pride, obenem pa tudi jako — grdo . . . Namreč za takilo število slovenskih naselbin, ki — imajo slovensko župnijo . . .

Zdaj pa še nekaj — privatnega. Božič se bliža in vseprav že pišejo ali vsaj pripravljajo božične voščilne karte. Prav včeraj je bilo, ko mi je prišlo to do zavesti. Kaj bom pa jaz napravil — koliko voščilnih božičnih kartic bom razposlal???

Naj bo lepo ali grdo — nobene ne bom. Saj če enkrat značem, povejte mi, kje naj neham? In če ne bom nehal, kaj bo pa z drugim mójim delom? Oprostite, če morete, VSI oprostite. Ko boste brali te-te vrstice, bom jaz že na poti v Kanado za Božič, res ne bom imel časa pisati. Morda boste dejali, da sem tako "stingy." Bom

ODBOR SLOVENSKE SEKCIJE ŠT. 9 J.P.O. WAUKEGAN-NORTH CHICAGO, ILLINOIS

Od desne na levo sedeti: Mrs. Louise Count, odbornica; Anton Kobal, predsednik; Lawrence Ogrin, nadzornik.

Stoječi: Frank Nagode, blagajnik; Math Slana, Sr., nadzornik; Anton Stanovnik, odbornik; Joseph Petrovič, od-

pa to-le povedal. Če bom imel kak groš v žepu, ko se vrnem iz Kanade, še pred novim letom, bom pa dal vse tisto za svete maše starokrajskim duhovnikom in bom naredil namen, da je za srečo vseh tistih, ki jim nisem poslal božične karte. Morebiti bo tako še bolje. Na tem mestu si pa držem vsem prijateljem in priateljicam, tetam in stricem, dobrotnikom in sploh vsem pridnim ljudem voščiti: Blagoslovjen Božič!

Odbor.

DECEMBRSKA STEVILKA**"NOVI SVET"**

(Nadaljevanje s 5 strani)

Mihuel" (pesem); A. Burjes: "Rudar" (pesem); "Frank J. Lusche" (življenjepis); N.: "Glasovi z drugega sveta" (zanimiva črtica); "Slovenski pionir" (zgodovinsko opisovanje Slovencev v Clevelandu); "Dom in zdravje" (nasveti za zdrave, gospodinjstvo, itd.); "Za smeh in zabavo"; C. K.: "Grofov jagar" (zanimiva povest); "Kazalo" (četrtega letnika).

S to številko se zaključuje četrti letnik "Novega Sveta." Kazalo kaže lepo zbirko, poučnih člankov, zanimivih črtic, povesti, itd. Nekaj izvodov tega letnika bomo dali vezati, kdor bi ga hotel, ga bo lahko dobil. Stal bo vezan v platno \$3.00.

Za prihodnji letnik imamo zopet pripravljene zanimive črtice, povesti in drugo. V prihodnji številki bo posebno zanimivo potovanje v Clipperju preko Atlantika, ki se ga je poslužil prvi Slovenec. Zanimiva bo tudi druga vsebina. "Novi Svet" je zanimiv družinski mešečnik in biti bi moral v vsaki slovenski hiši. Naročite ga za božično darilo sebi in svojim sorodnikom, prijateljem in znancem. "Novi Svet" stane na leto samo \$2.00. Lepšega darila za božične praznike ne morete pokloniti svojim sorodnikom ali prijateljem, kadar je čim naročite za eno leto tudi lepi list. Naročino sprejema Uprava "Novi Svet," 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Odbor.

VABILO NA SHOD ALI ZBOROVANJE

Denver, Colo. — V vseh slovenskih časopisih vidimo da Slovenci po raznih naselbinah ustanavljajo odbore za nabiranje denarja v pomoč naši trpeži starci domovini. Tukaj v Denverju smo sklenili na konvenciji Slov. Domu dne 7. decembra prirediti velik shod ali zborovanje dne 23. decembra (nato) zvečer v Slov. Domu na 4464 Washington St. Torej so prav uljudno prošeni in vabljeni vsi Slovenci našega mesta in okolice, da se zanesljivo udeležite tega shoda, kjer bo izvoljen odbor za pobiranje prostovoljnih prispevkov v pomoč vsled vojne prizadetim rojakev v starci domovini.

Odbor.

DOPISI**BOŽIČNICA V STRABANE, PENNSYLVANIA**

Strabane, Pa. — Tukajšnji KSKJ Junior Booster klub bo priredil prihodnjo nedeljo, dne 21. decembra zvečer ob 7:15 v domu društva sv. Jeronima v domu društva sv. Jeronima svojo šesto letno božičnico. Za ta večer je določena lepa božična igrica v angleščini z imenom "Christopher's Candle" (Krištofova sveča), tako bo predvajana na održiva alegorična slika "Večer v Betlehemu." Da bodo imeli naši mladi posetniki ali gostje toliko več razvedrila, bo neki čarov-

Pomislite, koliko gorja je danes med našim narodom v Sloveniji, kjer nimajo ne hrane, ne obleke pa še zdaj, v zimskem času. Samo Bogu je znano, koliko trpi naš narod, kod vse so razgnani dolni po Bosni in Srbiji, kjer morajo prestajati vse najhujše. Mislim, da ni med nami tako trdorčenega rojaka, da bi ne imel usmiljenja do na-

več razvedrila, bo neki čarov-

naj v miru božjem počiva v ameriški grudi.

Kristina Kolar-Bevez, nečakinja.

VOJAŠKA POROKA

West Allis, Wis.—Te dni se je v Camp Wolters, Texas, počil naš domačin Mr. Anton Kastelic Jr., kjer je v vojaški službi strica Sama. Za svojo zakonsko družico si je izbral Miss Evelyn Norton, ki je živel na 77. St. tukaj na West Alis. Poročne obrede je izvršil v omenjenem taborišču vojaški kaplan Rev. Taft. Za tovarisko pri tej poroki je bil ženinov brat Albert, ki je nalač zato tja potoval.

Zenin Anton Kastelic ima dobro službo, zaposlen je v vojaškem uradu, ker je bil že tukaj dobro izučen, nevesta je pa dobita tudi v onem taborišču delo.

Zenin Anton Kastelic ima dobro službo, zaposlen je v vojaškem uradu, ker je bil že tukaj dobro izučen, nevesta je pa dobita tudi v onem taborišču delo.

Zenin Anton Kastelic, Jr., član društva št. 103 KSKJ, je sin tukaj živeče dobro poznane družine Mr. in Mrs. Anton Kastelic. Starši ga zelo pogrešajo; pa saj služi domovini v krajistvu, ki se nahaja v vojnom stanju. Vsi njegovi sorodniki in številni prijatelji mu želijo vse najboljše. Dal Bog, da bi se obrnila po končani zmagovalni vojni srečna in zdrava zopet domov.

VESTIZ ST. LOUISA

St. Louis, Mo.—St. Louis s svojo lego v sredini naše velike domovine je sedaj v velikanski vojaški pripravljani skorodno natlačen z obiskovalci od vseh strani.

Dne 30. novembra ob 3. pooldni pa smo imeli priliko v velikem mestnem auditoriju slišati cenjene goste iz Pensylvanije tudi v našem milem materinem (slovenskem) jeziku; to se je vrnilo na koncert tamburaškega orkestra Duquesne univerze, Pa. Vse skupaj je v pestrih narodnih nošah nastopilo 15, namreč 12 fantov in tri dekleta. Da, kar naravnost prekrasno je bilo slišati v tej veliki dvorani melodije naše znane pesmi "Vsi so prihajali," potem slovensko polko in veneč slovenskih pesmi. Na programu so bile tudi dalmatinske, srbske, hrvatske, ruske in italijanske glasbenote in nekaj iz znanih oper.

Udeležba je bila velikanska, ne samo od strani Jugoslovjan, ampak Slovanov v obči. Vodja tega občeznanega tamburaškega zbora ali orkestra je naš slovenski rojak Matt L. Gouze, rojen na Ely, Minn. Dne 30. novembra ob 3. pooldni pa smo imeli priliko v velikem mestnem auditoriju slišati cenjene goste iz Pensylvanije tudi v našem milem materinem (slovenskem) jeziku; to se je vrnilo na koncert tamburaškega orkestra Duquesne univerze, Pa. Vse skupaj je v pestrih narodnih nošah nastopilo 15, namreč 12 fantov in tri dekleta. Da, kar naravnost prekrasno je bilo slišati v tej veliki dvorani melodije naše znane pesmi "Vsi so prihajali," potem slovensko polko in veneč slovenskih pesmi. Na programu so bile tudi dalmatinske, srbske, hrvatske, ruske in italijanske glasbenote in nekaj iz znanih oper.

Predsednik Frank Kerže je otvoril program z lepim nagovorom, kateremu je sledil nastop slovenskega tamburaškega zbora pod vodstvom Mr. Gerjoviča. Zaigrali so ameriško himno in potem "Hej Slovani," ob kateri je začela peti vsa dvorana, kar je napravilo svečan vstop. Jaz sem opazovala naše zvezdnate ameriške, in posamezne skupine edine pole redi tiskanega programa.

Naši marljivi delavci odbora za priprave so razobesili na održno krasno jugoslovansko zastavo poleg zvezdnatih ameriških, in posamezne skupine edine pole redi tiskanega programa.

Gleda programa naj omenim,

da ni bilo nobenih skupnih vaj za nastop, vse skupine in vsi posamezni so se ravnali edine pole redi tiskanega programa, ki jim je bil podan ali v dvorani ali morda nekaj dni prej. Klub temu je šlo vse gladko naprej in program sam je bil bogat in lepo izvajan od začetka do kraja.

Predsednik Frank Kerže je

otvoril program z lepim nagovorom,

kateremu je sledil nastop

slovenskega tamburaškega

zbora pod vodstvom Mr. Gerjoviča.

Zaigrali so ameriško himno

in potem "Hej Slovani," ob

kateri je začela peti vsa dvorana,

Josip Stare:

LISJAKOVA HČI POVEST

Prišedši k teti, ozrla se je je porodila iz grešne poželjnosti in si tu in tam še kaj popravila. Zadovoljna je bila sama s seboj in si mislila:

"Lepa sem, kosam se lahko z vsakim dekleton."

Nato potrka na vrata v sosedno sobo, in ko ranjenik s slabim glasom pozove: "Noter!" stopi čez prag. Kar najljubnivejše se mu nasmeje in ga stopevraji k postelji pozdravi:

"Prezanimive novice čujem. Ako smem zvedeti, ko li je srečna Helena, za katero je teka tvoja dragocena kri?"

Ahnenfels se ji pomembno nasmehne in ji ponudi, naj sedne na naslanjač kraj postelje, strežniku pa namigne, naj gre iz sobe. Ona sede, Ahnenfels pa seže po njeni roki, s katero si Klotilda v popolnoma novih rokavicah naravnava gube široke svoje obleke, strastno jo stisne in poljubi ter zopet umolknke.

"Viktor, danes si silno sentimental; takšega te še nisem videla. Torej, kdo je Helena?"

"To si ti, srce moje!" šepne Ahnenfels.

"Jaz?" se je začudila Klotilda, dasi niti ni pričakovala drugega odgovora; toda s kom si se moral boriti, da si otel mogjo čast?"

"Z nikomur," je odvrnil raničničnik kratko in povesil oči, da mu je bilo videti na obrazu, kako mu nekaj ne prija pri tej sitni stvari.

"Z nikomur?" je ponovila Klotilda in ostromela, "in vendor je tekla tvoja kri zame. Tega ne umem, hitro mi razjasni to uganko."

"Dobro si rekla, uganka je to, katero še sam nisem rešil dobra. Ti mi utegnese dat nekoliko pojasnila in prav zato sem te prosil, da bi se potrudila priti k meni."

"Govori, govori," je silila Klotilda, "strašna mi je negotovost, a nekaj se mi dozdeva. Mojega moža od sinoči nidi domov."

"Bil je torej le on; nisem se motil," je reklo Ahnenfels počasi, zopet umolknil in se zamislil.

Klotilda je vsa razburjena od nasprotnih čustev. Pred njo leži mož, ki ga strastno ljubi, mož, kateremu je žrtvovala posljenje, za katerega je potepeta vse ozire društvene dostojnosti ter drzno in lahkonno raztrgala svete zakonske vezi. Ali ta mož leži ranjen po tistem, ki jo je ljubil nad vse; po tistem, ki se je trudil noč in dan, da bi jji izpolnil želje in da bi ga potem ljubila tudi ona; po tistem, ki ga ni zaspela njena telesna lepota, ampak, ki je imel do nje višjo, plemenito ljubezen, ki jo je ljubil zato, ker jo je ljubil, ne da bi sam mogel reči, zakaj jo ljubi.

Tega moža bi Klotilda rada črtila in ves žolč bi izlila nanj; ali zopet se ji je smilil, ko se je spomnila, koliko je trpel zaradi nje, in Bog ve, koliko trpi tudi sedaj. Čutila je, da je prav ona kriva dvojnemu trpljenju; in gotovo, da trpi ubežnik huje nego ta, ki leži pred njo na mehkih blazinah in je morda niti ne ljubi tako, kakor bi želeta. Takšne misli so se ji vrtile po glavi in bila je žalostna. Vsa nemirna prosi:

"Viktor, povej mi vse, kako je bilo in kaj se je zgodilo, da si ranjen. Prosim te, govor in ne zamolči mi ničesar. Zaklinjam te na brezkončno ljubezen, povej mi vse!"

Ahnenfels jo osuplo pogleda; tudi njegov obraz razdeva razna čustva. Ljubil je to žeeno, to je res; ali ta ljubezen se

(Nadaljevanje s 6 strani)
podražili za kulisami), so nam na piano-harmonike lepo in krepko zaigrali štiri komade in eno povrh! Miss Mary Grill, 14-letna je bila v narodni noši in harmonika se ji je podala tako, da je zgledalo res tipično slovensko, ko je s svojim bratem Jonnjem, 10 le in Charles Penkom, 10 let, ubirala strune v Mariborskem valčku, Domovini in drugih podanih komadih. Pa to ni bilo vse od teh treh, Johnnie nam je podal tudi lepo deklamacijo in sicer Gregorčičev pesem "Domovini." Tukaj rojen dečko, je izredno lepo izgovarjal slovenske besede in deklamacijo je znal gladko tako, da nisem bila kot šepetalka kar nič potrebna. Razume se, da so naši ljudje Johnniju navdušeno zaploskali. Upamo, da ga še slišimoigrati in deklamirati.

Poseben odstavek gre Miss Ann Kepič, ki je nastopila kot solistka z eno slovensko in eno angleško pesmijo. Njen krasen glas je občinstvo navdušil, da jo je klicalo na oder za ponovne pesmi, ali njej se je mudilo, ker je imela nastopiti še nekod in tako je ponovno odpelala le zadnji del ene pesmi, toda slišati jo moramo spet in obenem ji želimo, da bi s svojim lepim glasom in talentom uspeala kot pevka. Njena ljubka osebnost jo je priljubila vsem, da bi jo gledali in poslušali kar naprej. Ann, le ostani tako pristna in nepokvarjena Slovenska in uspeh ti bo zagotovljen!

Solist Louis M. Rupnik je podal občinstvu nenavadno in časnu primerno pesem "Na hribu sv. Mihaela" in "Moja kosa je križavna." O prvi pesmi mi je dejal, da će bom kaj pisala, naj gotovo ne pozabim omeniti, da mu jo je podala njegovamati, ki se je naučila od naših vojakov v domovini. Saj veste, kako je naš slovenski bojevnik zmršom krvavel za tuje tirane na raznih bojiščih in iz te prisilne borbe za tuje so se izčimile vojne pesmi slovenskih vojakov, katerih ena je tudi ta pevca sinu po materi podana vojna pesem o sinu, ki mu je krogla prebla srce, in o mrtvih truplilih in vojni grozi na hribu sv. Mihaela. Louis Rupnik je pesem interpretiral tako verno in realistično, da je pustila na nas vse globok vtis . . . Pri klavirju je bila njegova sestrela, imena katere pa si žal nisem zapomnila, oziroma nisem vprašala po njem. Sem bila pač zaposljena z raznimi brigami in sem tako zagrešila to in ono slično nerodnost. Upam, da mi vsi prizadeti tako povrnost oproste.

"Krivico mu delaš! Lovro ni vojak, vajen ni orožju in kolikor ga poznam, morali sta mu strast in jeza kar prekipeti, da me je sploh napadel."

"Zavratno!" vzlikne Klotilda zanjetljivo, "in to bodi moj mož!"

"Umiri se, Klotilda, to ni več tvoj mož."

"Pred svetom je."

"Pred svetom? Ali je mož za svet ali je za srce?"

"Ne umem te," odgovori Klotilda, kateremu so zadnje častnikove besede čudno pretresle.

"Koliko je hlimbe in laž med svetom! In žal, tudi zakonov je mnogo le na videz. Le oni je pravi mož, kateremu te vleče srce. Ti si Mraka odgnala od sebe, jaz pa sem te od kupil s krvjo: sedaj si moja jaz sem tvoj!"

Klotilda ne odgovori ničesar, ampak se skloni nad posteljo, prime Ahnenfelsa okoli vratu in ga strastno poljublja. V tem začne silno ihteti in bridke sole kapljajo na celo ranjenca. Tedaj se zopet vzdigne, sede v naslanjač in si z robcem otira solze. Ali ne more jih osušiti, čimdalje več jih je.

"Klotilda!" pozove jo častnik ljubeznivo, "Klotilda, zakaj se jočeš, ali nočeš biti moja?"

Klotildo duši silna bridkost, da ne more izpregovoriti niti besede. Samo prikima mu z glavo, pa joče in si otira solze. Prav za prav pa niti sama ne ve, zakaj joka. Ali je ginjena od prevelike sreče? Ali jo je strah prihodnosti? — Kdo bi vedel!

(Dalej prihodnjic)

Obrambno-varčevalni bondi serije E se dobe v tako nizki zrestnosti vrednosti kot \$25; nakup na cenu istih pa je \$18.75.

mi. Posebno krasno je zadone tem pravcu nadaljevali prepo- la pesem "Jadransko morje." trebno delo, ki smo ga s to pri- Melodijsa tamburic, pesmi naše zemlje in našega ljudstva, ka- reditivo v New Yorku začeli.

Ne vem, če sem, kot pos- mezna članica skupnega odbora upravičena, da izrekam za- hvalo komurkoli, a ker že pi- sem, bo mislim umestno, če se v imenu odbora Združenih slovenskih društev v New Yorku, toplo zahvalim vsem, ki so tako požrtvovalno sodelovali pri programu in drugem delu za to skupno prireditvi. Tudi našim listom, Glasilom KSKJ, Prosveti, Glas Naroda, Enakopravnosti in morebiti še kateremu, ki je znabiti prinesel kak dopis o tej prireditvi, se najiskrenejše za- hvaljujem ter se nadajemo, da nam pojde tudi v bodočnosti na roko pri sličnih podvzetijih.

Moja osebna zahvala naj gre vsem našim vrlim Primorcem, ki so poskrbeli, da so iztaknili "Primorsko Slovenko" na prireditvi in jo zagotovili, da se strinjajo z njenim delovanjem itd. Sploh naj na tem mestu izrazim svojo hvaležnost vsem Slovenkam in Slovencem iz Greater New Yorka, New Jersey, Connecticut, iz naših farm v zgornjem delu države in po povsod drugod, ki so se, kot so dejali, z veseljem odzvali apelu Primorske Slovenke ter prišli, da so z nami praznovali Slovenski dan, ki nam bo ostal v lepem spominu in ki je v čast našemu slovenskemu življu v tej okolici.

Mladim muzikantom od Manhattan Accordion kluba se moramo tudi zahvaliti za brezplačno igranje med odmori regularne godbe (Koprivšek orkester), in želimo jim tudi, da jim bo to sodelovanje prineslo

v bodočnosti kak rezultat v ob- segli uspeh, kakšnega nismo nismo povabili na plesne in druge pričakovali, ki je za nas vred- prireditve. Plesali so bili z njih no zlata—investirajmo to dra- gočeno zlato v prid osvoboje- nju in lepše bodočnosti Sloven- cev in vseh Slovanov.

Pozdravlja vas, Primorska Slovenka.

je

Ameriška Domovina

ki izhaja
v Clevelandu vsak dan
razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovježje svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bo zvest tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijnska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

BOŽIČNO DARILO ZA MLADENIČA, KI SE ZANIMA ZA TEHNIKO

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spesi znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlago za mehanično znanje si morebiti dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaze temeljna dela mehanike. Razloži vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik; pojasnute vporabo vseh strojev, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba vporabit načrte (blue prints), ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morebiti podošteš svoje delo. Ne glede na tisti ste še početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1.000 slik in riblje: 576 strani, trdo vezana knjiga stane

Samo \$1.98

KNJIGARNI GLAS NARODA

216 West 18th Street New York

VLOGE

v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. Henderson 5676
Cleveland, Ohio

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

- Ustavi glavobol
- Uredi želodec
- Ojači živce
- Odpomoč ženskeinu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

HRANITE S TEDENSKIM CLEVELAND RAILWAY LISTKOM

STANE SAMO \$1.25

Da vam en teden nedoločenih voženj na vseh uličnih karah in busnih linijah, razen na ekspresu.

KUPITE PASS KONCEM TEGA TEDNA . . . IN HRANITE

CHI JUNIORS TO BE GIVEN TREAT FOR CHRISTMAS BY TWO LODGES

CHICAGO, ILL. — All the juvenile members of St. Stephen's Society, No. 1, and St. Mary of Help Society, No. 28, are cordially invited to attend the Annual Christmas Party at the St. Stephen School Auditorium, at 6:30 p. m. on Friday evening, Dec. 19. A card will be mailed to each and every member; this card must be brought with you, because it is your admission ticket and will entitle you to a gift and candy direct from the hands of good old Santa Claus himself.

A fine program is being arranged for all the juvenile and adult members to enjoy, while we wait for Santa to arrive from the North Pole. The Midget Radio will be given away as well as a beautiful "McGuffey-Ana" Doll for the girls and an Electric Casting Set for the boys. Other prizes will also be given away.

There will be no better place to spend that evening!

FOUR STEVE QINTS REGISTER CLEAN SWEEP OVER OPPONENTS

CHICAGO, ILL. — Santa must have been prowling around the Southwest alleys in a pre-holiday survey, and so it seems, encouraged four Steve teams to get their Christmas "t(h)ree" (excuse pun). Getting them three straight were the Zefran Taverns, Park View Laundry, Zeleznikar Fuels and Monarch Beers. Opposing the winners and in the zero class for the week were Dr. Grill, Fidelity Electric, Korchian Grocers and Kosmack Boosters.

The only match that was not one-sided, according to the score, was the Tomazin vs. Darovic Lawyers tussle in which the Tomazins collected a 2 to 1 win. Leading the winners was Frank Bicek with a 603 and Vic Kremesec with a 535. Bolstering the winners were Louie Kovacic with 509 and Louie Zulich with 498.

Pacing the scorers for the evening was Frank Gottlieb with a 634 series. Other highs were Frank Weaver, 569, Joe Zefran, 564, "Red" Grill, 500, Louis Prah, 493, Joe Kosnik, 589, George Banich, 536, Joe Mikakar, 521 Eddie Baran, 510, Louie Retel, 581, Wm. Arbanas, 566, Carl Strupeck, 505, W. Strohnen, 571, Darovic, 543, John Jeray, 541, Johnny Luzar, 478.

Rolling his last game of the season was Bill Kure who was scheduled to become one of Uncle Sam's nephews on Dec. 12. All the fellows wish Bill good luck and smooth sailing. Fr. Joseph was a guest at the alleys and bowed with Dr. Grill's team, replacing Joe Kobal who was absent.

4-U TAVERN TIGHTENS HOLD ON FIRST PLACE IN MILWAUKEE LOOP

MILWAUKEE, WIS. — Outrolling the second place Marble Arcade team in two out of three, the 4-U Tavern squad increased its first place lead to two full games in last week's maple splitting contests.

While the Marn's were losing two, Tony Butcher's Butchers were trouncing the Tivoli Tavern Tick-Tock boys in three straight to pull into a tie for second place.

The third game between the Arcades and the 4-U's proved to be the most thrilling. John Bentz, number 4 for the 4-U's, and their anchorman, John Vodnik, both hung up doubles in the 10th frame to bring the Tavern boys from behind into a tie, each team rolling a 784 game. In the extra frame roll off, a spare by Frank Primozich and strikes by Martin Gregorsich and Vodnik was enough to topple Marn's boys who chalked up only two markers, one by Mike Crnkovich and the other by anchorman Gene Petersdorff.

The Butchers had two close calls but emerged victorious each time. They strung up games of 837, 819 and 850 to 826, 807 and 737 for the Tivolis. Splattered Mapies

Wonder why Iggy Gorenc goes sneaking around corners every time he sees yours truly? When cornered with some of his colleagues his only conversation is, "Keep quiet boys, that pen-

JOLIET LEADERS TRIPPED BUT RETAIN SHARE IN PIN CIRCUIT LEAD

JOLIET, ILL. — In last Thursday's matches in the local KSKJ circuit, the two leading teams were each beaten twice, and consequently they remain deadlocked in a first place tie in the league treasury to make a total of at least 21 prizes. So all bowlers should be present.

Gutterball Gossip
The spotlight this week should be directed on the entire Jay-Ay-Zeez team . . . each member of the team having a better than average series . . . the team as a whole broke their own high game and high series totals by a wide margin . . . Frank Ramuta is THE bowler of the league . . . for the past four weeks Frank has averaged 219 in his third game each night . . . and also had two "600" series . . . yes sir, he's tops! . . . Eddie Kludovich possesses some sort of record . . . he's been absent every other week . . . Charlie Gregory finally made the "200" club . . . Father Butala wasn't quite so lucky . . . a "200" game eluded him twice last Thursday . . . the closest he got was 189 and 188 . . . perhaps this Thursday, Father . . . Charlie Petan, just back from Uncle Sam's army, will fill in on the Avsec's in place of Koletko, who must work nights . . . another soldier to make his appearance was Frank Gregory, who rolled just for fun last Thursday . . . Greg must go back in a few days—to the coast . . . Tony Buchar and Father Butala with their swell series each increased their average by 5 pins . . . a low by Frank Terlep in the last frame gave Peerless their only win . . . Tezak Florists won their last game in the 10th frame . . . they were losing by at least 30 pins after nine frames, but the Schusters couldn't hold the lead . . . three of the Schusters "blew" the 10th frame, while Tezak were marking . . . the margin of victory was Dick Tezak's "double" . . . that's all for now . . . don't forget to buy Defense Bonds and Stamps.

Schedule
Schedule for Dec. 18th is as follows:
Peerless Prints vs. Schuster Plumbers on alleys 1 and 2 (this should be quite a match as the teams are tied for first place); Jay-Ay-Zeez vs. Tezak Florists on 3 and 4 (the fur should fly in this match also); Slovenic Coals vs. White Fronts on 5 and 6; and The Eagle vs. Avsec Printers in 7 and 8. So long!

JOLIET KSKJ MEN'S LEAGUE STANDINGS

Schusters	20	10	.667
Peerless	20	10	.667
White Fronts	17	13	.567
Jay-Ay-Zeez	16	14	.533
Tezak Florists	15	15	.500
The Eagle	12	18	.400
Slovenic Coals	11	19	.367
Avsec Prints	9	21	.300

Individual Honors
There were two "600" series rolled on the highly polished Rivals Club alleys last Thursday, Frank Ramuta had the best, a 622 with games of 197, 222 and 203. Tony Buchar was 11 pins behind, having 611 on games of 225, 190 and 196. The other high series rolled were: Dr. Jos. A. Zalar, capt. and sponsor of the JAZ's, had games of 172, 216 and 191 for 579, while his teammate, Frank Terlep, had 191 197 and 186 for 574. Charlie Gregory had 179 179 and 215 for 573; and Rudy Ramuta had 148, 198 and 225 for a 571 total.

The weekly high game prize was divided between Tony Buchar and Rudy Ramuta, each having a 225. Other high games not mentioned above: Andy Kludovich, 214; Mr. Zalar, supreme secretary, had 203, as did his son, Hubert Zalar, and his nephew, Gene Tezak.

Special Holiday Prizes
On Dec. 18th another special event will be held in conjunction with the regular bowling schedule. This time the prizes will be awarded to those bowling the highest scores over their averages. All bowlers are eligible to roll on this day. However, the team score will be the total accumulated by the five regularly scheduled bowlers. The low man will roll for prizes and his average, only.

So far we have two donations. The Eagle donating a \$5.00 men's gift certificate, while Eddie Stark of the White Front Tavern team is donating a gallon of wine (yum-yum!). Nineteen additional prizes will be given out of

PITT BOOSTERS TO GIVE PARTY FOR JUNIORS

PITTSBURGH, PA. — The PITT BOOSTER CLUB with the cooperation of some of the different societies of the KSKJ will hold its annual Christmas party for the children of KSKJ and the school children of ST. MARY'S ASSUMPTION School Christmas Day at 1 p. m. in the Slovenian Auditorium, 57th and Butler St.

Entertainment will be provided for the children. Grownups who will attend will also enjoy the afternoon immensely. Children should be accompanied by adults, parents or older sisters or brothers.

Santa Claus will give out the Christmas package to each child, and he will be there with his cheery smile and filled pack as usual.

Come and enjoy a Merry Christmas with the PITT BOOSTERS.

A VERY MERRY CHRISTMAS and a HAPPY and PROSPEROUS NEW YEAR is the wish to every one from the PITT BOOSTERS.

FRANCES LOKAR.

CHRISTMAS TREAT IN STORE FOR GIRARD JUNIORS

GIRARD, O. — A big treat is in store for the juvenile members of St. Patrick's Society, at the Christmas party scheduled for Dec. 21, at 2:30 p. m. in the Slovenian Home. Santa will be there in person, and a jolly program will be presented for all, children and parents.

At the recent annual meeting the following were elected to serve for the ensuing year: Ray Juvancic, president; Mrs. Mary Turk, vice president; Matilda Cigole secretary; Mary Kamicki recording secretary and treasurer. Auditors: Mrs. M. Turk, Anthony Gabroske, Stephie Turk.

All St. Pat members wishing to bowl with the lodge are asked to come to the January meeting. A special appeal is made to all girls to be at the alleys next Tuesday to get into practice. Of the lassies, Stephie is doing very well and has a high of 196.

St. Pat members are also reminded not to forget the boys in camp. Please write to them.

The St. Pat Boosters wish all KSKJ members a Merry Christmas and a Happy New Year.

M. CIGOLLE.

ONE TEAM CLEARS SLATE IN ANNE'S BOWLING LEAGUE

CLEVELAND, O. — This week's bowling in the St. Anne League resulted in only one team winning all three games, Norwood Appliance taking the set from Ferfolia Undertakers. Frances Miklavic had a 469 high total, and Frances Globokar aided her with a 152 game. Ann Russ was high for the losers with a 189 game and 438 total.

Katy Kozy Turner took two games from Wellings Flowers, Theresa Giha leading her team with a 493 total. Mary Debeklas was high for the losers with a 422 total.

St. Anne's girls wish that the Blessed Spirit of Christmas remain with you throughout the year and fill your heart with gladness, peace, love and cheer.

MARY KAMICKI.

VISIT GIRARD

GIRARD, O. — Private Joseph N. Zunich and friend Al, enroute home from Camp Forrest, Tenn. stopped in Girard to spend a week-end with Joe's aunt and uncle, Mr. and Mrs. Matlau.

We all were glad to see both soldiers. Here's hoping their stay in Girard was enjoyable and we hope they will visit with us again.

Private Joseph and Al, who live in Chicago are on leave in the Reserve Corps.

MARY KAMICKI.

ANNUAL MEETINGS

A Merry Christmas and a Happy New Year to all!

MRS. ANNA SOLOMON, pres.

BRIDGEPORT, O. — The annual meeting of St. Anne's Society, No. 123, will be held on Sunday, Dec. 21 at 2 p. m., at which time all members are asked to attend. It is the duty of each member to make a special effort to be present at this meeting as the officers for the following year are to be elected.

Refreshments will also be served after the meeting. Come on, you young and old members, let's make this a special date.

I'm also asking all members who are in arrears with their dues, to please straighten them out before the 30th of December as I have to balance my books for the yearly report.

Season's greetings to all!

P. KOBAL, sec'y.

JOLIET, ILL. — St. John the Baptist Society, No. 143, will hold its annual meeting Sunday, Dec. 21, at 2 p. m. in the old school hall. All members are asked to come to this meeting, as election of officers for the year of 1942 will be in order.

Also on Sunday, Dec. 21, our society will receive Holy Communion at the 7 o'clock Mass. Breakfast will be served after Mass. Members will meet at 6:45 in the old school.

Members are asked to pay all their dues before the end of the year.

Wishing you and your family a Merry Christmas and a Happy New Year!

FRANK BUCHAR, sec'y.

WAUKESHA, ILL. — The annual meeting of St. Mary's Lodge, No. 79, will take place in the Mother of God Hall on Sunday afternoon, Dec. 21. The secretary will begin to collect dues at 12:30 p. m., and the meeting will start promptly at 1:30 p. m.

Every member of the lodge must be present at this most important meeting because the by-laws of the lodge call for a penalty of one dollar for each member absent. The sick and those who have to work, will be the only ones exempted. Roll call by the secretary will decide if you were at the meeting or not, so please do not leave the room before roll call. Election of officers will take place at this time and members are urged to vote intelligently and to select candidates for the various offices who will work for the good of St. Mary's Lodge and who will be able to carry out the duties of that particular office.

JOHN A. CANKAR.

PITTSBURGH, PA. — The general meeting of Mary of Seven Sorrows Society, No. 81, will be held Sunday, Dec. 21, in the Slovenian Auditorium and will be called to order promptly at 2 p. m. A fine of 50 cents will be assessed against each member who does not attend this meeting.

As you all know, at this meeting suggestions are in order for the betterment of the lodge in the coming year. Also at this meeting the election of officers for the coming year takes place. This is one reason why all the members should attend this meeting.

Members who are in arrears in their assessments are asked to pay their dues, as we would like to have our books clear for the coming year.

JOHN A. CANKAR.

PITTSBURGH, PA. — The general meeting of Mary of Seven Sorrows Society, No. 81, will be held Sunday, Dec. 21, in the Slovenian Auditorium and will be called to order promptly at 2 p. m. A fine of 50 cents will be assessed against each member who does not attend this meeting.

AGNES BARBARICH, sec'y.
1504 South 15th Street.

EVELETH, MINN. — The annual meeting of St. Mary of Help Society, No. 164, will be held at the Holy Family Church Hall on Dec. 21 at 1:30 p. m. Election of officers will be held.

MARGIT KOGOVSEK,
Sec'y No. 163, Phone PO 6362.

ANNUAL MEETINGS

December 18

St. Helen's Society, No. 193, Cleveland, Ohio.

St. Joseph's Society, No. 169, Cleveland, Ohio.

December 21

St. Anne's Society, No. 156, Chisholm, Minn.

Knights of St. Martin, No. 75, La Salle, Ill.

St. Mary of Help Society, No. 164, Eveleth, Minn.

SS. Cyril and Methodius Society, No. 50, So. Omaha, Neb.

St. Mary's Society, No. 94, Kemmerer, Wyo.

Sacred Heart of Jesus Society, No. 70, St. Louis, Mo.

Jesus Good Shepherd Society, No. 32, Enumclaw, Wash.

St. Elizabeth Society, No. 171, New Duluth, Minn.

St. Joseph Society, No. 110, Barberon, O.

St. Joseph's Society, No. 148, Bridgeport, Conn.

St. Barbara Society, No. 128, Etna, Pa.

St. John the Baptist Society, No. 143, Joliet, Ill.

St. Anne's Society, No. 150, Cleveland, O.

St. Joseph's Society, No. 16, Virginia, Minn.

Knights of St. Michael Society, No. 61, Youngstown, O.

St. Barbara's Society, No. 74, Springfield, Ill.

Blessed Virgin of Help Society, No. 79, Waukegan, Ill.

Immaculate Conception Society, No. 80, So. Chicago, Ill.

Mary of Seven Sorrows Society, No. 81, Pittsburgh, Pa.

St. Anne's Society, No. 12